

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/116/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010900
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010900.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Mariána Dunčka, v trestnej veci odsúdeného E. A., nar. XX.X.XXXX v O., trvale bytom O., M. U. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 7. decembra 2020, prejednal sťažnosť odsúdeného E. A. a sťažnosť záujmového združenia U. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. septembra 2020, sp. zn. 6Pp/160/2020 a takto

rozhodol:

I. Podľa 193 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa zamietá sťažnosť záujmového združenia občanov V. pretože bola podaná oneskorene.

II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. septembra 2020, sp. zn. 6Pp/160/2020, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. sa návrh záujmového združenia občanov V. o podmienčné prepustenie odsúdeného E. A. z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Proti citovanému uzneseniu podali sťažnosť odsúdený do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia a záujmové združenie občanov V. O. písomným podaním, doručeným okresnému súdu osobne až dňa 19.11.2020.

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Odsúdený podanú sťažnosť dodatočne písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia sťažnosti poukázal na to, že súd skonštatoval, že v prvom bode splnil podmienku. V druhom bode mu súd vytkol, že počas doterajšieho výkonu trestu nepreukázal polepšenie, že má čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, že svoje konanie zľahčuje, vinu sa snaží presúvať na iné osoby a že v prípade jeho osoby nedošlo k náprave týchto povahových vlastností, ktoré ho doviedli do výkonu trestu. K tomu chce uviesť, že k čiastočne kritickému postoj k trestnému činu sa nijak nevyvíňoval. Viackrát tento skutok oľutoval aj vzhľadom na jeho rodinný stav a ťažkú rodinnú situáciu. Nevie, z akého dôvodu mu bol daný status „čiastočne“ kritický postoj k trestnej činnosti. Trestný čin nespáchal úmyselne a viackrát ho oľutoval, o čom svedčí to, že poslal poškodenému ospravedlňujúci list. Čo sa týka tretej materiálnej nespĺnenej podmienky, uvádza, že je pravdou, že bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný aj vo výkone trestu. Všetko je to minulosť, na ktorú chce zabudnúť. Bola to jeho mladícka nerozvážnosť a nezrelosť pochopiť zmysel života. Už vie, že nekonal v minulosti správne. Rodina, ktorá je stále s ním a podporuje ho. Doma ho čaká družka a syn. Potrebujú ho aj rodičia, lebo sú chorí. Má prísľub zamestnania, preto žiada krajský súd, aby vyhovel jeho žiadosti a aby ho podmienčne prepustil na slobodu. Súd sa stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý ho neodporučil podmienčne prepustiť. Odsúdený poukázal na to, že počas výkonu trestu bol zaradený do kuchyne pre príslušníkov ZVJS ako kuchár. Do daného priestupku si svoju

prácu vykonával dôstojne a poctivo, za to bol aj disciplinárne odmenený. Za tento „nepovolený kontakt“ bol ústavom 4-krát potrestaný tým, že bol vyradený zo zamestnania, presunuli ho do horšieho „baráku“ a nebola mu udelená odmena, ktorá mu bola navrhnutá. K tomuto priestupku ho dohnal strach o jeho matku. Bola na operácii v Trenčíne a chcel čo najskôr vedieť jej zdravotný stav, ktorý mu osobne prišla oznámiť sestra. Pred spáchaním tohto trestného činu viedol riadny život. Mal trvalé zamestnanie a žil s družkou. Po prepustení z výkonu trestu sa môže zamestnať, aby mohol zabezpečiť potreby svojich detí, partnerky a svojich potrieb. Dĺžka trestu je taká dlhá, že má účel represie. Žiada o vyhovenie žiadosti o podmienené prepustenie na slobodu.

V prvom rade Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, preskúmal podané sťažnosti z hľadiska kritérií, uvedených v ustanovení § 193 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. Na základe preskúmania veci krajský súd zistil, že sťažnosť záujmového združenia občanov Dubnička proti drogám - BN o. z. bola podaná oneskorene.

V zmysle § 187 ods. 1 Tr. por. sa sťažnosť proti uzneseniu vo všeobecnosti podáva do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia. Podľa § 179 ods. 1 druhá veta Tr. por. sa oznámenie uznesenia robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí okresného súdu zo dňa 14.9.2020 krajský súd zistil, že predseda záujmového združenia občanov Dubnička proti drogám - BN o. z., Juraj Sepeši, sa tohto verejného zasadnutia zúčastnil. Po vyhlásení vyššie uvedeného uznesenia a po poučení o opravnom prostriedku predseda záujmového združenia občanov uviedol, že si ponecháva lehotu na podanie sťažnosti. Na základe tejto skutočnosti záujmovému združeniu občanov začala plynúť lehota troch pracovných dní na podanie sťažnosti v zmysle § 63 ods. 3 Tr. por. dňa 15.9.2020 a uplynutím dňa 18.9.2020. Keďže záujmové združenie podalo písomnú sťažnosť na okresný súd až dňa 19.11.2020, teda oneskorene, krajský súd rozhodol o sťažnosti záujmového združenia občanov tak, ako je to uvedené vo výroku pod bodom I. tohto uznesenia.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. následne z titulu včas podanej sťažnosti odsúdeného preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia, krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu záujmového združenia občanov na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k návrhu na podmienené prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Pozbavenie osobnej slobody odsúdeného v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody na základe právoplatného a vykonateľného odsudzujúceho rozsudku súdu počas celej doby výkonu uloženého trestu je v úplnom súlade aj s článkom 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V odôvodnení svojho rozhodnutia, na obsah ktorého týmto krajský súd poukazuje v celom rozsahu v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, okresný súd správne uviedol, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu, avšak nebola kumulatívne u neho splnená podmienka preukázania polepšenia a podmienka v podobe odôvodnenej pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného v prípade jeho prepustenia pred vykonaním celého uloženého trestu odňatia slobody.

Podľa názoru krajského súdu záver okresného súdu o nesplnení zákonnej podmienky preukázania polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a správaním sa počas výkonu trestu má úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania. V tejto súvislosti krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. sa posudzuje celá doba výkonu trestu odsúdeného. Už od nástupu výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným je cieľom výkonu tohto trestu pôsobiť

na odsúdeného v tom smere, aby sa podriadil normám správania. Je potom na odsúdenom, či sa poriadí týmto normám a či podriadenie sa týmto normám je jeho dobrovoľným predsavzatím, alebo ide len o okolnosťami výkonu trestu vynútené podriadenie sa týmto normám. Z hľadiska preukázania polepšenia v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. preto podľa názoru krajského súdu sa vyžaduje, aby odsúdený počas celej doby výkonu trestu dodržiaval ústavný poriadok a normy správania sa. Tu treba zdôrazniť, že súdna prax z hľadiska splnenia podmienky preukázania polepšenia akceptuje možnosť existencie určitých nedostatkov v krátkej dobe po nástupe z dôvodu adaptačných problémov, avšak takéto nedostatky z hľadiska preukázania polepšenia nemožno akceptovať u odsúdených, ktorí majú skúsenosť s podmienkami výkonu trestu, teda u odsúdených, ktorí sú opakovane vo výkone trestu pre recidívu trestnej činnosti. Ak sa teda v prejednávacom prípade počas výkonu trestu zistili nedostatky v správaní sa odsúdeného a v plnení si svojich povinností, s ohľadom aj na to, že odsúdený nie je prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, nie je podľa názoru krajského súdu možné vyvodiť odôvodnene rozumný záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ odsúdený v dôvodoch svojej sťažnosti zaujal názor, podľa ktorého mu bol uložený neprimerane prísny trest, krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že v tomto konaní nemá právomoc spochybňovať správnosť a zákonnosť právoplatného a vykonateľného rozsudku, na základe ktorého v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody. Preto uvedenú argumentáciu odsúdeného v dôvodoch jeho sťažnosti nemohol považovať za rozhodnú pre posúdenie správnosti a zákonnosti sťažnosťou odsúdeného napadnutého uznesenia okresného súdu.

Nad rámec správnych úvah okresného súdu krajský súd považuje za potrebné poukázať aj na to, že podľa výsledkov vykonaného dokazovania odsúdený je opätovne vo výkone trestu odňatia slobody pre spáchanie úmyselnej trestnej činnosti. Odsúdený tak zjavne svojím správaním po vykonaní predchádzajúcich trestov odňatia slobody preukázal, že ich predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody u neho vôbec nespĺnil svoj výchovný účel viesť ho k tomu, aby viedol riadny život v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., čo bolo nepochybne brané do úvahy súdom aj pri ukladaní trestu, ktorý v súčasnosti vykonáva. Z odpisu z registra trestov tiež vyplýva, že odsúdenému v minulosti už dvakrát bolo poskytnuté dobrodenné podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kedy nepochybne tiež sľuboval, že sa už nikdy nedopustí trestnej činnosti. Napriek týmto sľubom je odsúdený opätovne v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Preto odsúdený svojimi vyjadreniami a argumentáciou nepresvedčil ani krajský súd o tom, že v budúcnosti možno od neho očakávať, že bude viesť už len riadny život.

S poukazom na pozitívne zistenie nedostatkov v správaní sa odsúdeného počas aktuálneho výkonu trestu odňatia slobody a zistenie recidívy úmyselnej trestnej činnosti, trestanej nepodmienečným trestom odňatia slobody pred súčasným výkonom trestu, krajský súd sa stotožnil so správnosťou záveru okresného súdu o nespĺnení zákonných podmienok pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 Tr. zák.

Keďže s poukazom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je dôvodná, podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. rozhodol tak, ako je to uvedené v bode II. výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.